A°. 1848. ARNHEMSCHE COURANT. N°. 36.

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal 'sweeks wordt uitgegeven, en wel op Dingsdag, Woensdag, Donderdag, Zaturdag en Zondag, is ƒ5 in de drie maanden.

ZONDAG 20 FEBRUARI.

De prijs der Advertentiën is, van een tot vier regels, ƒ1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

Advertentiën voor de Courant van den eigen dag moeten bezorgd worden des morgens vóór negen ure. Alle Advertentiën na negen ure inkomende blijven liggen tot het volgend nommer.

Hij spiegelt zich zacht, die zich aan een ander spiegelt.

De laatste dagen hebben voor onze ministers vol nuttige lessen kunnen wezen. Wanneer zij verstandig genoeg geweest zijn die ter harte te nemen, zullen wij dit vooral bij de beloofde grondwetsverduidelijking behooren te zien. Zij hebben kunnen zien, hoe gevaarlijk het is zich hardnekkig tegen verbeteringen, door de natie gewenscht, te blijven verzetten, en hoe onmogelijk het is zijn stelsel staande te houden tegenover het volk. Nog weinige weken geleden was de koning der Beide Siciliën trotsch op zijne veel te talrijke en goed geoefende legermagt; met deze rekende hij zich veilig en, zoo al niet tegen den buitenlandschen, toch tegen den binnenlandschen vijand volkomen opgewassen. In weinige dagen werd hij desniettegenstaande, om zijne kroon te bewaren, genoodzaakt te doen, wat hij ten stelligste verzekerd had nimmer te zullen doen.

Een ander Italiaansch vorst heeft liever verkozen vrijwillig eene constitutie te geven, dan zich die te laten afdwingen. Hij heeft daardoor eene kracht gewonnen, welke tot heden geene Italiaansche regering bezat, hij heeft zijn land tot het middenpunt en het bolwerk van Italiens staten gemaakt, waarheen allen hunne oogen rigten.

Ook bij ons zijn nationale wenschen te vervullen, nationale behoeften te bevredigen. Tot hiertoe vond men de regering weinig geneigd daaraan toe te geven. Zij wil aan het volk geen meerder aandeel in de regering des lands geven, vreezende voor zich daarbij te verliezen en de kracht loochenende, welke eene goede zamenwerking van regering en volk geeft. Zal de spanning, welke zich in het zuiden van Europa geopenbaard heeft, onze ministers in niets voorzigtiger gemaakt hebben? zullen zij niets geleerd hebben uit het nieuwe voorbeeld, dat het volk met concessiën in tijds gedaan zich spoedig, dikwijls al te spoedig, tevreden laat stellen; maar wanneer men die te laat geeft, met volle handen neemt wat men het onthield? En met reden, de heer DUYMAER VAN TWIST moge zeggen wat hij wil; hebben geene „weldaden", welke het volk afbedelen moet, maar regten, welke het eischen kan.

Het is waar, wij hebben hier geenen zoo krachtvollen publieken geest als zich in de laatste maanden in Italië vertoond heeft. Men wenscht hier elk voor zich; als ware het een misdrijf, en als durfde men voor de zaak niet uitkomen, of elks stem verheft zich afzonderlijk, zonder zich, gelijk daar, in eene groote eenheid op te lossen. Ongetwijfeld is dit een groot gemak voor elke regering, welke ongenegen is tot hervormingen over te gaan, die haar eene magt zouden ontnemen, in welke zij zich verheugt, zonder die tot iets nuttigs te gebruiken. Daarom hebben zij zelden nagelaten dat gemis aan publieken geest ijverig te exploiteren.

Alles echter heeft zijn einde; ook de lijdzaamste mensch verliest soms zijn geduld, ook het gedweeste volk wordt eindelijk het juk moede. Meermalen heeft men het als een karaktertrek van den Nederlander genoemd, dat hij zijne onderdanigheid voor hen, die zich tot zijne meesters opgeworpen hadden, tot uitersten dreef, maar ook wanneer hij zich eenmaal verzette even hardnekkig in zijnen tegenstand was als in zijne vroegere onderworpenheid. Mag men dit ook nu bedenken en zorgen, dat het niet zoo verre kome. In tien jaren tijds heeft reeds de publieke opinie vrij groote stappen voorwaarts gedaan; de landsvaderlijkheid is in discrediet geraakt en zelfs met de ridderlijkheid, gelijk die zich hier vertoont, is niemand zeer ingenomen. Men heeft een weinig leeren rondzien en dat rondzien heeft geenszins behagen, maar integendeel *malaise* gewekt. Het is het begin, maar een goed staatsman let ook op de beginselen en tracht de redenen weg te nemen, welke later tot ontevredenheid, misschien revolutie, leiden kunnen.

Wanneer een volk begeert dat zijne regering het achting bewijze, wanneer het wil, dat zijne behoeften bevredigd worden, zoo behoort het te toonen eenen algemeenen wil te hebben. Alleen publieke geest kan aan het volk op de besluiten zijner regering eenen billijken invloed verschaffen. Bij gewigtige aangelegenheden, gelijk die eener verandering in zijne staatsregeling, behoort het dus geene onverschilligheid te toonen, maar de levendigste belangstelling behoort allerwege te blijken. In deze ligt eene kracht, voor welke alle persoonlijke inzigten van het regerend personeel moeten wijken.

De antecedenten onzer ministers bieden weinig hoop op het werk, dat de natie met angstige verwachting bij de zamenkomst der Kamer te gemoet ziet. Eene liberale en volledige grondwetsherziening kan niet door dezelfde ministers worden voorgesteld, die te gelijker tijd met middeleeuwsche gestrengheid door strafwetten de uiting van het vrije woord pogen onmogelijk te maken. Zij hebben intusschen wederom een ouden troon kunnen zien waggelen ten gevolge van de hardnekkigheid, met welke de regering aan billijke wenschen des volks weigerde te voldoen: hun pligt is het te bedenken, dat hij, die zich aan een ander spiegelt, zich zacht spiegelt. Eens toch zal een gelijk gedrag gelijke gevolgen hebben.

Buitenlandsche berigten.

NOORD-AMERIKA.

Men heeft in Engeland met de stoomboot *Cambria* berigten uit New-York tot den 29sten January ontvangen. Men verzekerde destijds dat de heer *Trist*, niettegenstaande hij door het Amerikaansch bewind teruggeroepen was, in het geheim met de Mexicaansche commissarissen over het sluiten van den vrede bleef onderhandelen, en dat hij reeds met hen omtrent de voornaamste vredesvoorwaarden eene overeenkomst gesloten had, natuurlijk onder voorbehoud der goedkeuring van de beiderzijdsche regeringen. Niettegenstaande van den kant der Noord-Amerikaansche regering in de dagbladen verklaard was, dat zij geen officiëel berigt van dien aard had bekomen, hield echter het bedoeld gerucht sedert eenige dagen stand en werd zelfs verzekerd, dat het gouvernement werkelijk reeds over het bewuste ontwerp-tractaat had beraadslaagd. — Intusschen duurden de discussiën in het congres over de aangelegenheden van den oorlog steeds voort. Het ontwerp van wet, waarbij het bestuur gemagtigd zoude worden, om tien nieuwe regimenten in dienst te nemen, was nog in den Senaat aanhangig, en men achtte het niet waarschijnlijk dat die voordragt daar aangenomen zou worden; zelfs niet ingeval het tegenwoordig uitzigt op het sluiten van eenen vrede niet verwezenlijkt mogt worden. In plaats van de oprigting van nieuwe regimenten scheen de meerderheid in de genoemde vergadering liever eene versterking der bestaande corpsen, door toevoeging van vrijwilligers, te verlangen; en zulks omdat men ongezind was, om aan den President en de verdere bewindslieden de vermeerdering van persoonlijken invloed te verleenen, die uit den aard der zaak verbonden was aan de oprigting van nieuwe corpsen.

— In een der Engelsche bladen leest men het volgende artikel:

„De Noord-Amerikanen houden zich sedert eenige jaren bezig met allerlei ontwerpen tot het leggen van een spoorweg naar de Stille Zuidzee, ten einde zich van den handel op de Oost meester te maken. Zij zijn tegen het doorgraven der landengte van Panama, deels omdat alle zeevarende volken van zulk eene onderneming voordeel zouden genieten, terwijl zij zelven er het minst van allen nut van zouden trekken, deels omdat Europa hierdoor een invloed in Centraal-Amerika zou erlangen, hetgeen de Amerikanen niet willen dulden. Tot heden bestaan deze plannen nog slechts op het papier, daar niemand een uitvoerbaar middel heeft weten te vinden om de ontzaggelijke onkosten, die zulk een werk veroorzaken zou, te bestrijden, maar op dit oogenblik is een nieuw plan bij het congres ingediend, dat waarschijnlijk zal goedgekeurd worden, en dat, wanneer ook bij de uitvoering meerdere hinderpalen zich mogten voordoen, dan wel op het papier zijn aangegeven, evenwel een sprekend voorbeeld blijft van den ondernemingsgeest der natie. Een zekere heer *Whitney* is op het denkbeeld gekomen om de baan aan te leggen met het kapitaal dat zij zelve daardoor zou voortbrengen, zoodat de wildernis welke zij doorloopen zou voor kolonisatie geschikt gemaakt wierd. Hij verlangt alzoo dat het congres hem van de westkust van het meer Michigan af, waar hij met het aanleggen van den weg beginnen zou, langs de geheele lijn van de baan, een strook lands van zestig Engelsche mijlen breedte, en alzoo over het geheel 92,160,000 morgen lands, zal afstaan. Hij berekent dat de helft als geheel onvruchtbaar zal moeten beschouwd, en alzoo niet verkocht zal kunnen worden, en dat het overige gedeelte de som van zeventig millioenen dollards opbrengen zal, waarop hij de kosten van den aanleg geraamd heeft. Hij rekent daarop dat de kolonisten aan het leggen van den weg zullen werkzaam zijn, totdat zij in staat zullen zijn den daarbij liggenden grond aan te koopen, en dat alzoo langs den weg, naar mate die voltooid wordt, eene bevolking zal aangroeijen, welke het mogelijk zal maken om met den aanleg van station tot station voort te gaan. Zijn plan is om den weg van het meer Michigan af in eene westelijke rigting naar de rivier de Mississippi te doen voortloopen, over dien stroom in de nabij-

hebt van de *Prairie du Chien* op den drie en veertigsten graad noorderbreedte eene brug te leggen, van daar af naar Missourie voort te werken, over dien stroom weder eene brug te bouwen, en het Rotsgebergte door den zuidelijken pas op 42½ graad over te trekken en dan den weg naar de Zuidzee, hetzij in de rigting van den San Francisco of van de Columbia-rivier te doen voortloopen. De reden waarom hij den spoorweg eerst bij het meer Michigan wil beginnen, is daarin gelegen, dat van den Atlantischen oceaan tot aan dat meer voor genoegzame gemeenschap met alle groote steden aan de zeekust gezorgd is, en dat hij aan de oostelijke zijde van het meer Michigan niet genoeg onbezet land naar zijne behoefte vinden zou. De lengte van de baan zou zijn 2400 Engelsche mijlen en de afstand van het meer Michigan tot New-York of Boston bedraagt ongeveer duizend mijlen, zoodat over de gansche uitgestrektheid van de eene tot de andere zee een spoorweg zou loopen van 3400 mijlen lengte, welke afstand door treinen met vrachtgoederen in acht dagen, en door de post in vijf en een halven dag zou kunnen worden afgelegd. Bij de voleindiging van den weg zou die aan elkeen ten gebruike opengesteld, onder het toezigt van het congres gebragt, en voor het vervoer van reizigers en vrachtgoederen niets dan de onkosten tot onderhoud van den weg zelven, en van de locomotiven gevorderd worden, terwijl het uitzigt op winst voor de ondernemers gelegen zou zijn in de hoop dat de landerijen duurder verkocht zouden worden dan gewoonlijk met de zoogenaamde congres-landerijen het geval is. Zes staten hebben hunnen afgevaardigden den last gegeven het plan te ondersteunen, en het is in geenen deele onmogelijk dat het tot stand zal worden gebragt. Het berust op de bij de bevolking der Vereenigde Staten algemeen heerschende zucht om zich naar het westen uit te breiden, en die zucht en de nieuwe spoorweg zouden elkander wederkeerig in de hand werken."

ITALIË.

Er zijn regtstreeksche berigten uit Napels, loopende tot 8 dezer, des avonds.

De nieuwe ministers hadden dien geheelen dag met den koning gearbeid aan de redactie van de artikelen der constitutie; des avonds was de raad echter uiteengegaan, zonder dat iets beslist was, doch zou den volgenden dag weder bijeenkomen, ten einde deze aangelegenheid definitief te regelen.

Te Messina hadden de leden van het committé van openbaar welzijn zich vereenigd aan boord van het Fransche stoomfregat *Vauban*; de bevelhebber van het Engelsche fregat *Thetis*, de zoon van admiraal *Codrington*, was mede bij de beraadslagingen tegenwoordig. De Sicilianen schijnen nog altijd te blijven aandringen op een eigen Parlement, en het gerucht was te Messina in omloop, dat de koning hierin had toegestemd. Intusschen was en bleef de bevolking steeds onder de wapens.

Te *Palermo* is het provisioneel gouvernement definitief geconstitueërd en de uitvoerende magt aan vier committés opgedragen, onder het presidentschap van den admiraal *Ruggiero Settino*. De eerste handeling van dit provisioneel gouvernement is geweest de bijeenroeping van een Siciliaansch parlement te Palermo, op den eersten maart eerstkomende. Deze vergadering zal de verantwoordelijkheid op zich nemen van de onderhandelingen tusschen Sicilië en Napels.

Rome, 14 *febr.* De koning van Napels moet thans zijne geneigdheid te kennen gegeven hebben, om zich aan te sluiten aan het Italiaansche tolverbond.

ENGELAND.

Londen, 16 *febr.* In antwoord op eenige vragen, betrekkelijk den handel en de staatkunde wegens Italië, door dr. *Bowring* gedaan, heeft lord *Palmerston* gezegd, dat die vragen zeker eenige der gewigtigste gebeurtenissen van den dag betroffen. Niemand kon de vorderingen zien, die de constitutionele vrijheid thans in Italië maakt, zonder de levendigste, de diepste belangstelling deswege te gevoelen (*Luide toejuichingen*). Italië is niet alleen ten allen tijde, sprak de minister, een der landen geweest, die het meest de belangstelling inboezemden, ter zake van zijne bijzondere ligging; maar zijne geschiedenis is die van een land, dat van het hoogste gewigt onder die der wereld is geweest.

Dat land heeft alle staatkundige wisselingen ondergaan; het vertrouwen, dat men in de toekomstige welvaart van Italië kan stellen, is gegrond op de zegeningen, waarmede het door de natuur is begiftigd, en op het deel, dat zijne inwoners in de staatkundige lotwisselingen hunns vaderlands nemen. De natuurlijke kracht van der Italianen geest, de schittering van hun verstand en oordeel, hebben steeds alle beletselen overwonnen, en de bewondering van de gansche wereld tot zich getrokken. Het is uitstekend, te zien, welke vorderingen eene redelijke vrijheid thans in Italië maakt, ten gevolge van de overeenstemming van vorsten en volken.

Die overeenstemming doet de hoop ontstaan, dat de tegenwoordige hervormingen duurzaam zullen zijn, en dat deze minder zullen getroffen worden door eenige toekomstige ongelukkige (*untoward event*) gebeurtenis.

Men heeft gewaagd van de houding van Oostenrijk, ten opzigte van Italië: »Het strekt mij tot voldoening en het zal zeker het huis aangenaam zijn te vernemen," zeide de minister, »dat ik in staat ben mede te deelen, dat, voor zoo verre Hr. Ms. regering nopens de bedoelingen van het Weener-kabinet is ingelicht, er *geene reden is om te vreezen dat de staatkunde van dat kabinet het leiden zal, om op eenigerlei wijze tusschen beiden te treden, strijdig met de belangen van Italië, of om eenige maatregelen te nemen, die geacht zouden kunnen worden als eene interventie in de gebeurtenissen, die aan gene zijde van de Po plaats grijpen.* Immers heb ik, in de laatste 24 uren, eene mededeeling van den Britschen gezant te Weenen ontvangen, welke *zeer voldoende verzekeringen van dat hof behelzen.* (Toejuichingen.) Ik mag er bijvoegen, dat deze handelwijze die is, welke van de voorzigtigheid en wijsheid van de Oostenrijksche regering mogt verwacht worden, en ik ben verheugd, dat zij die gedragslijn heeft aangenomen."

— Naar men verneemt, zullen vele landverhuizers binnen kort van Ierland naar Canada vertrekken. Ook zegt men, dat de heer *Dan. O'Connell*, die zijn ontslag als lid van het Lagerhuis voor Waterford heeft ingediend, tot consul te Boulogne zal benoemd worden, met een salaris van £ 800 's jaars. (De familie schijnt dus de affaire van den ouden heer niet voort te zetten.)

Binnenlandsche berigten.

's Gravenhage, 18 *febr.* In de *Staats-Courant* leest men de volgende kennisgeving:

Het Collegie van Raden en Generaalmeesteren der Munt,

Gelet op art. 19 der wet van 26 november 1847 (*Staatsblad* nº 69),

Brengt bij deze ter kennisse der ingezetenen, dat gedurende het jaar 1847 aan 's Rijks munt de navolgende muntspeciën zijn vervaardigd:

A. Voor rekening van het Rijk:

9,387,175	rijksdaalders of stukken van 2½ gulden.	*f* 23,467,937,50
8,385,519	guldens	8,385,519.00
1,100,882	halve guldens	550,441.00
2,001,000	halve cents	10,005.00

Dus gezamenlijk voor een bedrag van twee en dertig millioen vier honderd dertien duizend negen honderd en twee gulden vijftig cents (*f* 32,413,902,50).

B. Voor rekening van bijzondere personen:

Niets.

Utrecht, den 12den februari 1848.

A. van Beek, voorzitter.

C. van der Voort, secretaris.

Groningen, 17 *febr.* Wij vernemen, dat de regering dezer stad het plan heeft opgevat tot het bouwen van een' nieuwen kavallerie-stal; zijnde zij daartoe in onderhandeling getreden met de voogden van het Groene Weeshuis, over den afstand van een stuk grond, aan dat weeshuis behoorende.

— Men verneemt, dat dezer dagen in de gewone jaarlijksche vergadering der aandeelhouders van de machinale vlasspinnerij ter dezer stede besloten is, om deze fabrijk in Engeland, België en Holland uit de hand te koop aan te bieden. Deze inrigting, niettegenstaande zij daargesteld is in eene landstreek, waar de grondstof in overvloed groeit en bij beteren koop dagloon dan in Engeland en elders, heeft van den beginne vele moeijelijkheden, aan nieuwe ondernemingen en vennootschappen eigen, ondervonden. Het belang om de zaak in stand te houden heeft de aandeelhouders telken jare doen besluiten, om zonder gewin voort te werken, totdat men een' beteren verkoop konde verwachten. Het afgeloopen boekjaar heeft nu meer gunstige resultaten opgeleverd, zoodat de aandeelhouders eenpariglijk van oordeel zijn geweest, onder deze omstandigheden, en uit hoofde op den duur moeijelijk uit de aandeelhouders eene administratie der fabrijk is te vormen, te trachten deze naamlooze maatschappij te ontbinden, en in haren geheelen omvang met gaande werkzaamheden aan eenen eigenlijk deskundigen fabrikant over te dragen. (*Gr. Ct.*)

Zwolle, 17 *febr.* De oprigting en plaatsing van een marechaussée in de noordelijke provinciën, is niet slechts in behandeling, maar zoo verre gevorderd, dat bepaald is, dat in de provinciën Gelderland en Overijssel eene compagnie marechaussée van 180 man te voet en te paard zal geplaatst worden. Wij hebben te dikwijls over den tegenwoordigen toestand der veldpolicie geklaagd, en onze wensch om eenen maatregel als bovenstaanden uitgedrukt, om er ons niet in te verheugen; en toch kunnen wij onze vrees niet verbergen, dat deze instelling niet al die vruchten dragen zal, welke men er zich van voorstelt. De goede en groote diensten, welke de marechaussée van het keizerrijk aan de veiligheid van personen en goederen bewees, werden vooral verkregen door de gelukkige keuze van geschikte menschen uit eene talrijke armée. Nu willen wij wel niet ontkennen, dat, al is de voorraad tot het doen der keuze zoo groot niet, er daarom toch wel een genoegzaam aantal geschikte personen zou te vinden zijn; maar wij zijn gewoon bij ons te lande zoo weinig op de geschiktheid en bekwaamheid te zien letten, en zooveel aan recommandatiën en consideratiën te zien toegeven, dat wij zorg hebben, dat ook deze instelling hiervan niet zal vrij blijven en alzoo veel van haar doel missen zal. Wij zouden hiertoe rekenen, wanneer bij voorbeeld het personeel voor een deel genomen werd uit de thans bestaande dienaren der kantonregters, die, ten gevolge van het doen van menigvuldige boodschappen en andere huishoudelijke diensten knappe heeren-oppassers zijn zoo den, maar voor het handhaven eener goede policie volstrekt ongeschikt geworden zijn. (*O*)

Mengelwerk.

Allerlei uit Londen.

(*Vervolg van no. 35.*)

Engeland in rep en roer over de verdediging des lands. — Lord WELLINGTON *en* COBDEN. — *Burgerwacht. — Vredesbrief. — Diplomatieke quaestie. — Godsdienst geschillen. — Schotlands bezuinigingen. — De krisis in de Hooglanden. — Een opperhoofd failliet. — De stad Perth. — De dood van koning* FAA. — *De doedelzak speler. — Dokter* DIBDIN. — WHITHAKER — D'ISRAËLI. — *Miss* CAROLINE HERSCHELL — ALF. TENNYSON. — S. WARREN *en zijn nieuwe roman. — Letternieuws. — Reizen. —* SHAKSPEARE *woekeraar. — Landhuishoudkundige statistiek*, enz. enz. enz.

Het eerlijke, ijverige en godsdienstige Schotland draagt ook het zijne bij in de klagten over de algemeene ellende. Verscheidene provinciën, vooral in de Hooglanden, zijn niet minder te beklagen dan de ongelukkigste graafschappen van Ierland, en het pauperisme bedreigt er evenzeer den eigendom als de industrie. De meeste landen zijn met hypotheken bezwaard; hetgeen verklaard wordt door de maatschappelijke gewoonten des lands. Sedert vele geslachten hadden de groote en kleine lairds uit de romans van WALTER SCOTT er zich toe verledigd de bankiers te zijn van hunne neven en achter-neven, van hunne vrienden en onderdanen, tot zelfs van dienstboden, die in dat wijze koningrijk er niet van houden hunne spaarpenningen te laten slapen in een spaarpot. Al die sommen, op interest uitgezet bij den landheer, werden door dezen gebruikt tot uitbreiding en verbetering van zijne landerijen. Het scheen onmogelijk, dat de onderscheidene geldschieters er immer aan zouden denken, hun geld terug te vorderen. Wat zouden zij er mede gedaan hebben? Helaas! prospectussen van spoorwegen passeerden ook de Tweed en de Cheviot-Hills. 't Mag nu drie of vier jaar geleden zijn, en de kleinste rentenier van Schotland beeldden zich in HUDSONS of CHAPLINS te kunnen worden. Zij werden aangetast door de inschrijvingskoorts, ten gevolge der verlokkingen eener premie; toen naderhand de crisis kwam, stroomden allen naar den laird, om hunne spaarpenningen terug te vragen. Men verwondert zich nu op de lijst van faillissementen den Schotschen landeigenaar te vinden naast den bankier. Men noemt een afstammeling van oude opperhoofden en van die heeren van clans, wier naam *legioen* is, gelijk ik in bijbelstijl zou zeggen, die zijne balans heeft overgelegd, omdat zijn passief het actief *f* 25,0000 overtreft. — Edel geslagt van FERGUS! welk eene omwenteling in het leven op uwe bergen! Wie zou ooit hebben kunnen vooruitzien die nieuwe soort van ontroering, te weeg gebragt door uwe namen, zóó bekend gemaakt en aangeplakt aan de hoeken van Glasgow? Blaast, blaast, oude doedelzakspelers om door den klank van den pibrock des clans de schreeuwende stem des deurwaarders te verdooven!

Een laatste trek uit de zeden van Schotland.

Toen de ellende op de bergen, ten gevolge der aardappelziekte, vele inschrijvingen had uitgelokt, heeft de stad Perth, gelegen op de grenzen der Hooglanden, £ 300 geëischt van het bedrag der aalmoezen, die aan de arme bergbewoners gezonden werden, voorgevende, dat zij eerder tot de bergen, dan tot de vlakte behoorde. *Charity begins at home*; (het hemd is nader dan de rok) is een der spreekwoorden, welke in alle talen van gelijke beteekenis zijn. Maar is het niet zonderling te zien, hoe die burgers, vroeger op schatting gesteld door de *caterans*, zóó eene belasting heffen van de behoeftige zaten van ROB ROY? moeten deze niet afgeschrikt worden van het vreedzame herdersleven, en niet liever de kudden willen stelen uit de Laaglanden, gelijk hunne vaders deden? Onder de oude stammen van Schotland, is het de oorspronkelijken stam of lieve die der *Gipsies* (Heidenen), die het zigtbaarst uitsterft; ik heb u van tijd tot tijd de daden en verrigtingen van die laatste afstammelingen van MAC MURRILLES verhaald, en ik had, getrouw aan mijne gewone naauwkeurigheid, niet moeten vergeten, in de rubriek: *doodberigten* van dezen brief, gewag te maken van den dood van den laatsten der FAA's, eene dynastie die op aartsvaderlijke wijze heerschte over den stam gevestigd te Kirk-Yetholm. WILL FAA is gestorven als een waar patriarch in den ouderdom van 96 jaren. Sedert korten tijd eerst ondervond WILL FAA den invloed van het klimmen der jaren. Naijverig op zijne vrijheid, op zijne koninklijke afkomst en op zijne persoonlijke waardigheid, was hij er trotsch op, dat hij nog nimmer in de gevangenis gezeten had; maar, koning gelijk hij was, schaamde hij zich niet te erkennen, dat hij, dikwijls onder den blooten hemel den nacht had doorgebragt. Eens scheen hij geneigd te zijn geweest, ondanks het verbod, van zonder beroep te lezen, hetgeen hem eens door een' zendeling was gedaan, en hij beloofde dezen er een te kiezen. Toen de wandelende apostel Yetholm weder bezocht, was de woning van WILL in zijne kroeg veranderd, waar WILL, als gepatenteerd tollenaar, geestrijke dranken verkocht! Talrijke klanten bezochten haar, — een bewijs, dat de dranken van

beste qualiteit waren, en dat er goede maat geschonken werd, of dat het er goedkoop was, maar de ledigloopers waren ook vermeerderd in het gehucht, zonder dat de schatkist veel bij het meerder verbruik won, weshalve de kelderrotten (commiesen) vermoedden, dat er gesmokkeld werd. De zendeling betreurde het, dat hij WILL FAA zoo nadrukkelijk de les gelezen had. Na iets overgewonnen te hebben keerde WILL weder tot zijne heidensche ledigheid, of liever tot zyne geliefkoosde afgetrokkenheid terug.

Hij was een groot liefhebber van visschen en met eenen hengel gewapend bragt hij geheele dagen door met langs het water te slenteren. Men roemde ook zijne bedrevenheid in het kaatsspel, en gaarne vertelde hij in meer gevorderde jaren van de belangrijke partyen, waarin hij overwinnaar gebleven was. Hij laat ongeveer honderd twintig onderdanen na, die zich niet, als hun koning, kunnen beroemen, nimmer in de gevangenis te hebben geslapen. Telkens wanneer de regtbank te Yetburgh over een diefstal uitspraak doet, is zeker een heiden van den stam van FAA ten minste medepligtige. De braafsten van die roovers verdienen hun onderhoud tusschen twee vervolgingen met het verkoopen van oud aardewerk of hoornen lepels. Des winters keeren zij naar Yetholm terug; maar bij het terugkeeren der schoone dagen, geven zij toe aan hunne voorvaderlijke aangeboren neiging, en legeren zich in de open lucht, terwijl zij tenten of hutten opslaan, die aan de wigwams der wilde Indianen herinneren. De overlevering doet de vestiging van den stam FAA te Yetholm opklimmen tot 1715, in welk jaar de graaf van MAR een opstand begon, ten voordeele van den pretendent JACOB III, vader van KAREL EDUARD. Daar de oproerige aanhangers van JACOB aan sir WILLIAM BENNET VAN MARLEFIELD eens een paard ontstolen hadden, waarvan hij veel hield, beloofde hij aan een heiden, FAA geheeten, en waarschijnlijk vader of grootvader des laatsten konings, hem alles te zullen toestaan, wat hij begeerde, zoo bij het gestolen dier terugbragt. Ofschoon de heiden het tegenovergestelde, uit neiging, liever gedaan zou hebben, ondernam hij sir W. BENNET te voldoen, drong des nachts in de legerplaats van koning JACOB, en volbragt, niet zonder gevaar, een stuk ULYSSES en DIOMEDES waardig, toen dezen de paarden van RHESUS stalen. Sir WILLIAM BENNET gaf den behendigen heiden een huis, dat hem behoorde, in het gehucht Yetholm ten geschenke, en een geheele stam koos er zijne woonplaats, om zich aan de wetten tegen de landlooperij te onttrekken. Kraaijen hebben slechts één' boom noodig, om er bij honderden op te nestelen.

Een ander bijna geschiedkundig persoon is ook onlangs heengegaan tot de helden van HOMERUS — ik meen van WALTER SCOTT. 't Is de oude doedelzakspeler, JOHN BRUCE, ook JOHN VAN HET EILAND SKYE genaamd, die eenigen tijd te Abbotsford leefde, onder de dienstboden van den grooten romanschrijver, zonder andere verpligting, dan van tijd tot tijd op zijn instrument te moeten spelen, en op galadagen in groot kostuum te verschijnen voor de gasten zijns meesters, die hem plegstatig een celtischen beker whisky inschonk. Sedert den dood van WALTER SCOTT was de doedelzak-speler teruggekeerd tot de levenswijze der *oude minnezangers*. Helaas! de jaren en het gebrek hadden zijn grys hoofd verzwakt, en hij was bijna krankzinnig geworden. — Plotseling eene staatkundige beteekenis hechtende aan zijn naam BRUCE had hij zich ingebeeld een afstammeling te zijn van den grooten koning ROBERT, en regt te hebben op den troon van Schotland.

Telkens als men hem riep, rigtte hij zich met fierheid op, en, zelfs om den aalmoes van het medelijden te ontvangen, strekte hij hooghartig de hand uit, als wilde hij de kroon der STUARTS grijpen . . . Het bedrag van den aalmoes uitgenomen, hebben wij ook in onzen tijd geen pretendenten, die er geen gewetenszaak van maken te bedelen als JOHN BRUCE?

Daar ik begonnen ben de uitlatingen aan te vullen in mijne lijst van doodberigten van 1847, moet ik naast die namen van *koningen* den naam schrijven van een letterheld, dien gij eens den bijnaam gaaft van *Don* QUICHOTTE der bibliomanen, den naam van FROGNALL DIBDIN, in 70jarigen ouderdom overleden in november l. l.; en die een afzonderlijke vermelding zal verdienen, wanneer gij soms eenige pagina's voor de afdeeling »Levensbeschrijvingen" noodig hebt. Want zijn gansche leven was eene aaneenschakeling van heldendaden uit boekenliefhebberij, die den tekst zouden kunnen leveren voor een schoonen geïllustreerden catalogus, indien men aan elk van zijne boeken eene enkele der dikwijls keurige schetsen kon ontleenen, waarmede hij ze zoo gaarne versierde.

Hij is arm gestorven, terwijl hij onderhouden werd door zijn edelen beschermheer, den graaf SPENCER, die, om iets te schenken aan de weduwe en dochter des achtenwaardigen geleerden, diens leven verzekerd had voor £ 1000. Die man, die zulke schoone boeken gemaakt heeft, zou die niet verdienen begraven te zijn geworden in een lijkbaar van maroquin of Russisch leder? Indien hij aan eene hersenberoerte gestorven was, op wien zou men beter dan op hem deze bepaling kunnen toepassen, mogelijk wel wat aanmatigend voor een boek: »dat het »hersenen zijn bewaard in inkt?" (1)

Maar de dooden van 1848 vorderen reeds hunne plaats en dringen in het vorige jaargetal die terug, aan welke ik nog eenige regels van herinnering had willen wijden, daaronder begrepen de brave uitgever WHITTAKER, een der nuttige voorstanders van volks lectuur en klassieke litteratuur. Het is echter alweder een beroemd schrijver, die mij noodzaakt kort te zijn, in hetgeen ik van WHITTAKER zou kunnen zeggen. Het is de geleerde IZAAC D'ISRAËLI, overleden den 19den januari, op zijn verblijf Bradenhamhouse, in het graafschap Buckingham, in den hoogen ouderdom van 82 jaren! Zonder de heerschende epidemie, zou hij mogelijk langer dan eene eeuw hebben geleefd, even als zijne voorvaders de aartsvaderlijke joden; want zijn zoon, de redenaar en romanschrijver, BENJAMIN D'ISRAËLI, heeft ons dikwijls genoeg gezegd, »de D'ISRAËLI's zijn Hebreeën van afkomst, en sedert hunne bekeering tot het christendom, hebben zij altoos bij den doop de namen van BENJAMIN en IZAAC aangenomen, die zoo natuurlijk voegen bij hun' geslachtsnaam." De eerste D'ISRAËLI, die zich in Engeland vestigde, BENJAMIN genaamd, kwam uit Venetië, waar hij door den koophandel rijk geworden was. Zijn ZOON, ISAÄC, de overleden schrijver, was ook tot den koopmansstand bestemd, en het was met het oogmerk om zijnen vader op te volgen, dat hij zijne eerste opvoeding in Holland ging voltooijen, waar hij verschillende talen leerde. Maar de letterkunde kreeg de bovenhand, en in Engeland teruggekeerd, gaf hij een klein dichtstuk uit getiteld: *Defense of poëtry*.

Later erkende hij geen aanleg voor de dichtkunst te hebben, en schreef hij slechts in proza. Hij was vooral naijverig op den roem van BAYLE en zijne *Curiosities of literature*, zijne *Disputes of autors*, zijne *Infortunes of autors*, zijne *Illustrations of the literary character*, hebben hem eene plaats verworven onder de geestigste schrijvers, en de verstandigste beoordeelaars der nieuwere letterkunde. ISAAC D'ISRAELI wist eene anecdote aangenaam voor te dragen, haalde geestig een vergeten schrijver aan beschreef een trek uit de zeden in een bevalligen verhaaltrant; in 't kort, hij was geleerd zonder pedanterie. De geschiedenis wekte ook zijne eerzucht op; maar ofschoon zijne *Commentary on the life and reign of Charles I* geen verwerpelijk boek is, ofschoon zijne verdediging van JACOB I de nagedachtenis van dien gekroonden geleerde gedeeltelijk hersteld heeft, heeft hij eer de bouwstoffen verzameld voor anderen, dan zelf eene eigenlijke geschiedenis te boek gesteld. Zijn stijl is ontbloot van die deftige beknoptheid, die zoo zeer past aan geleerden om hun onderzoek kortelijk op te geven. Ook heeft hij niet die warmte, dat vuur, welke wijdloopigheid doen verschoonen. Het is te betreuren dat de heer D'ISRAËLI al zijne bekwaamheden niet heeft ten koste gelegd aan zijn eerste plan om eene letterkundige geschiedenis van Groot-Brittanje te schrijven, sedert het ontstaan der talen tot aan de regering van koningin ANNA. Op het einde van zijn leven betreurde hij dat zelf, maar van het gezigt beroofd, moest hij zich bepalen eenige aanteekeningen aan zijne dochter te dicteren, die uitgegeven zijn onder den classieken titel van *Amenities of Literature*. Medewerker aan den *Quarterly Review* heeft hij in dat tijdschrift verscheidene artikelen geschreven, die steeds door lezers van smaak zijn opgemerkt geworden. Zijn naam zal niet vergaan, en de werken van zijn' zoon hebben hem later dien roem van dichter en romanschrijver gegeven, die hij zelf bij zijne eerste werken te vergeefs had gepoogd te verwerven, want D'ISRAËLI de vader heeft getracht romans te schrijven, maar daar de uitslag die »misstappen der jeugd" niet bekroonde, had hij het het verstand de anonymiteit niet te verraden. Men mag den zoon uitnoodigen te eindigen met goede en ernstige werken, en daardoor wil ik hem niet afraden romans te schrijven. Maar het wordt tijd dat D'ISRAËLI JUNIOR wat minder botviert aan zijne verbeelding en aan de staatkundige persoonlijkheid. Met zijn talent kan hij, indien hij wil, de beste romans van BULWER, zoo ook al niet van WALTER SCOTT, op zijde streven. Het is ook waar, dat BENJAMIN D'ISRAËLI een dier groote schrijvers is, voor welke de letterkunde slechts eene uitspanning is, en die het er slechts op toeleggen *ministers te worden*. Staatkundige roem! Ziedaar de groote eerzucht onzer tijden, het *sic itur ad astra* der dichters en der romanschrijvers zelven, in Engeland even als overal elders.

Sic itur ad astra! Er is in deze maand nog een ander beroemd persoon gestorven, die de *sterren* heeft weten te bereiken langs den regten weg en zonder eenige overdragtelijkheid. 't Was, men moet het erkennen, de zuster van HERSCHELL, van den ouden HERSCHELL, en zij zelve was acht en negentig jaren! Het is bekend hoe HERSCHELL te Bath sterrekundige werd, werwaarts hij uit Hannover gekomen was, mét het nederig oogmerk om den kost als hobospeler te winnen, maar het instrument veranderde in zijne hand in een monsterachtigen teleskoop van 40 voet lang, met hulp waarvan hij de planeet Uranus ontdekte. CAROLINA LUCRETIA HERSCHELL vervoegde zich bij haren broeder en deelde met hem zijne bezigheden, hem op het observatorium vervangende en in zijne afwezigheid het oog op den hemel gevestigd houdende om er de verschijning van planeten te bespieden. Vijf van de achtmaal kwam haar de eer der ontdekking toe, gelijk de *Philosophical transactions of London* bewijzen Zou er geen magtige aantrekking, eene geheimzinnige verwantschap bestaan tusschen de sterren, die oogen des hemels, en het hemelsche oog der vrouw? Zoo bij toeval een tijdgenoot van de jeugd van LUCRETIA CAROLINA HERSCHELL, mij verzekerde dat het toen eene dichterlijke maagd was met blaauwe oogen, zou ik u verzoeken den volgenden vernuftigen trek niet in mijn brief door te schrappen, een trek, die, vrees ik, slechts een droevig epigram is, wanneer het de oogen geldt eener honderjarige. De zuster van HERSCHELL ontdekte met hare oogen, zij mogen dan blaauw geweest zijn of niet, verscheidene nevelvlakken; behalve het deel dat zij had aan de werkzaamheden haars broeders, schreef zij alleen eene lijst van 561 sterren, door FLAMSTEED waargenomen, een algemeen register bij den Engelschen catalogus, en eene andere lijst van sterren en nevelvlekken door haren broeder waargenomen; een werk dat de *Astronomical Society* van Londen met eene gouden medaille bekroonde, en welk gezelschap haar tot honorair lid verkoos. Zou het den heer ARAGO niet waardig zijn eene lofrede te houden bij het Instituut van Frankrijk op deze Urania, die zonder prijs is heengegaan even als eene ster die verschiet, — indien ten minste sterren uitgaan of verschieten? Sedert den dood haars broeders, in 1822, was mejufvrouw HERSCHELL naar Hanover teruggekeerd, waar zij door alle aanzienlijke reizigers bezocht werd.

Laten wij den hemel verlaten om op onze prozaische planeet terug te keeren — Maar neen, want ik moet spreken van een dichter, die, in zijne lyrische geestvervoeringen zich gaarne in hoogere spheren beweegt. ALFRED TENNYSON heeft een klein dichtstuk uitgegeven: *the Princess*, waarvan de uiteenzetting, indien ik de noodige ruimte had, zou gelijken op een aardige vertelling uit de middeleeuwen. Houd ten minste zes pagina's voor mij open in het volgend nommer, en ik zal aan uwe lezers de geschiedenis doen kennen van eene grilzieke schoone, die herinneren zal aan *de schoone preutsche*, beschreven in mijnen vorigen brief. ALFRED TENNYSON geeft niet veel uit; hij haast zich nooit zijne verzen in het licht te geven: deze hebben al de bevalligheid zijner beste voortbrengselen en soms ook de achteloosheid, die men voor het gevolg houden kan van een stelsel, zoo gemakkelijk zou een leerling ze verbeteren. Ik moet u ook nog een nieuw werk aanbevelen van SAMUEL WARREN, schrijver van *The diary of a late Physician*. Dat boek is uitgegeven met al de uitwendige versierselen van een *keepsake*: men zou een lievelingswerk van den schrijver verwachten, een klein meesterstuk van gedachte en stijl. In weerwil van het belang dat een onderwerp ontleend aan de *causes celèbres* steeds wekt, heeft *Thans en toen* (*Now and then*) mij niet geheel en al voldaan. Er heerscht in de gevoelens eene puriteinsche vroomheid, die niet allen romanlezers zal bevallen. Men vindt er een ongelukkige, onschuldig ter dood veroordeeld, wiens langdurige doodstrijd u bijna evenzeer doet schreijen als zijn vader, een grijsaard, die u aan den vader van EFFIE DEANS herinnert uit *De gevangenis van Edimburg*. Een goede geestelijke zal u treffen door zyne werkzame barmhartigheid: in een groot heerschap, wiens zoon op eene noodlottige wijze is vermoord, vindt gij een type van de trotschheid der Engelsche aristocratie Andere personen zullen u bewijzen dat WARREN niets verloren heeft van zijne scherpe waarnemingen. Maar mogelijk zult gij met mij van gevoelen zijn, dat hij over deze dramatische geschiedenis eene al te algemeen treurige tint gelegd heeft; de stijl heeft er ook onder geleden, en heeft niet altijd die levendigheid, die het sieraad uitmaakt van de stoutste tooneelen uit *Ten thousand a year*, het meesterstuk van dien schrijver.

Het werk van SAMUEL WARREN is desniettemin de voornaamste roman van deze maand, en deelt den opgang dien de *Christmas stories* maken, welke tot in februari voor de glazen staan bij de fatsoenlijkste boekverkoopers. Onder de verdichte verhalen, die uit twee of drie deelen bestaan, zal ik u wijzen op *the castle and the hamlet* door WILLIAM HOWIT, behelzende schetsen uit het landleven; — HAWBUCK GRANGE, or *adventures of* TH. SCOTT, een roman, die uit jagttafereelen bestaat, door een schrijver, die voorgeeft de letterkundige opvolger te zijn van den vermaarden SIMSON, en die in waarheid een vermakelijk *humorist* is; — HENRY DOMVILLE, tooneelen uit de Fransche omwenteling, vermengd met tafereelen uit Ierland; maar om de waarheid te zeggen, geen dier romans kan opwegen tegen twee nieuwe werken, die in de laatste maanden van 1847 het licht zagen; *Jane Eyre, eene autobiographie*, een roman, dien ik sentimenteel zou noemen, door CURRER BELL, en *the Bachelor of Albany*, waarvan ik den schrijver niet ken; een geestig tafereel van het leven der ongehuwde mannen in Engeland.

De Engelsche reizigers schijnen dit jaar niet minder vruchtbaar te zullen zijn, dan de romanschrijvers; bij voorkeur houd ik van die zwervende schrijvers, die zelven in verwijderde landen de lotgevallen te gemoet gaan, die niet minder ongemeen zijn, dan die bij het hoekje van den haard worden uitgevonden. Lees HUGH LOWE, secretaris van koloniën bij het etablissement op Laboan: zijn geschrift over *Sarawak and sir Brooke* maakt ons met nieuwe bijzonderheden bekend betrekkelijk dien beroemden Engelschen rajah, Borneo en den Indischen archipel. Aan-

(1) *Book-brain preserved in ink*; deze uitdrukking vindt men in eene kleine verzameling van gedachten, verleden jaar te Londen uitgegeven, onder den titel van *Counsel of four, or the play of definitions*.

graande diezelfde landen hebben wij ook nog *Account of the voyage of the Samarang*, door sir EDWARD BELCHER, waarin de koophandel zeer nuttige aanwijzingen vinden zal. Eindelijk zend ik u een werk, bij MURRAY uitgegeven, dat vooral rijk is aan romaneske anecdoten: *Voyage of* M. F. BUXTON *to Mexico.*

Zuiver letterkundige werken onder de nieuwigheden van deze maand zijn: *History of the inns or courts to London*, door PEARCE, en eene honderd en eende levensschets van SHAKSPEARE, door HALLIWELL, een van die boeken-liefhebbers, die het geduld hebben den inventaris te maken van een notaris-kantoor, om er de een of andere duistere acte te vinden, die hen in staat stelt alle denkbeelden omver te stooten, welke men tot hier toe koesterde aangaande dezen of genen historischen of letterkundigen persoon. Men zal nog lang zich met dien armen SHAKSPEARE kunnen vermaken, die weldra evenveel levenbeschrijvers tellen zal als zijne stukken uitleggers. Langen tijd was het mode het leven VAN SHAKESPEARE te *poëtiseren* gelijk men zegt: men zocht zijn bijzonder karakter in zijne sonnetten, en daarin bewonderde men dan eens den zwaarmoedigen en sentimentelen SHAKESPEARE, het model der minnaars en der getrouwe vrienden, teeder en ongelukkig de ontrouw van zijne geliefde betreurende, of als PYLADES zijnen ORESTES van ondankbaarheid beschuldigende; dan eens kwam die klagende SHAKESPEARE uit dieselfde sonetten te voorschijn, den beker in de hand, als ANACREON, of FALSTAFF, het vermaak en zelfs braspartijen bezingende; vrolijke WILLIAM, schertsende WILL, een zonderling persoon, zorgeloos, overal mede spottend, enz. Toen die SHAKESPEARE zijn tijd gehad had, vergat men de sonnetten, het dichtstuk *Lucretia en Tarquinius*, dat van *Venus en Adonis*, het werk van een edelman, en op eene twijfelachtige overlevering bouwde men de geschiedenis zijner onwetendheid, zijner slechte opvoeding, zijner jagt-overtredingen, zijne dienst aan de deuren der schouwburgen, gelijkstaande met de bezigheid der verkoopers van contramarques in onzen tijd: het scheen zeer origineel van den grootsten dichter van Engeland een landlooper te maken, die naauwelijks kon lezen en schrijven, een steunpilaar der kroegen, de nachtwacht afranselende, en dan regt tevreden van aan de politie te ontsnappen, door zich te verschuilen in het hok van den souffleur, waar hij het geheugen eens armen tooneelspelers ter hulpe kwam, en intusschen een rol, een geheel stuk omwerkte, enz., enz. Later was het eene groote ontdekking een kreupele te maken van dien wildstrooper, vroeger zoo vlug in het najagen van herten, en na hem een been te hebben verwrongen, was het gemakkelijk hem ook een oog uit te steken: hij werd de mismaaktste der menschen, gelukkig nog wanneer hij zijne leelijkheid onder [illegible] spooks kon verbergen, zoo als in *Hamlet*, of zich troostende door zijne symphatie met den afgrijsselijken RICHARD III, den zwarten OTHELLO, enz. Thans zal, dank hebbe HALLIWELL, SHAKESPEARE een nieuw persoon voorstellen. De zwaarmoedige en vrolijke dichter, de wilddief, de landlooper, de manke WILLIAM zal een woekeraar worden. Toen hij Stratford aan de Avon voor Londen verliet, *was het om zijn fortuin te maken*; als hij tooneelstukken vervaardigde, was het alleen om geld te verdienen. Zijne dichterlijke eerzucht was om zoo spoedig mogelijk naar zijn geboorteland terug te keeren, even als een waterdrager uit Auvergne: die baatzuchtige man wilde een rijk burger worden, eigen kar en paard hebben. Die lage ziel! naauwelijks had hij eenig geld overgewonnen, of hij had de laagheid te Stratford een huis te koopen, in plaats van alles met zijne kameraden in de kroeg te verteeren; de heer HALLIWELL heeft het koopcontract gevonden. Nog erger heeft hij ontdekt: namelijk dat SHAKESPEARE geld op interest uitzette, en dat wel toen men meest gelooven, dat hij geheel door den roes der dichtkunst zou bedwelmd zijn, ten tijde zijner eerste stukken. Eindelijk, nadat hij een dertigtal tooneelstukken had vervaardigd, dat wil zeggen, toen hij geld genoeg verdiend had om zich voor een kapitalist te houden, had die hebzuchtige SHAKESPEARE, die woekeraar van het Engelsch tooneel, de laagheid der muze den rug toe te keeren, den zonneschijn van het graafschap Warwick te verkiezen boven de oliepitten des schouwburgs, en zich terug te trekken om in de granen te speculeren. De ellendeling! hij bragt er het zijne mogelijk toe bij om het brood zeer duur te doen verkoopen aan dieselfde landgenooten, die wel zoo goed wilden zijn de vuile bron zijner welgesteldheid te vergeten, de schandelijke winsten, die hij aan het eerlijk publiek had afgeperst, en dat hem als een fatsoenlijk burger behandelde. Ziedaar het stelsel van HALLIWELL: SHAKESPEARE woekeraar vervult hem met verontwaardiging, en bekoort hem tevens. Hij beklaagt zeer den vader des dichters, welke slechte zaken gedaan had, en hij zou den zoon zeer hooggeacht hebben, als hij dien goeden vader nagevolgd had, die, volgens HALLIWELL, veel van het tooneel hield, en er smaak voor had ingeboezemd aan den beroemden woekeraar. — Er is in het werk van HALLIWELL veel goeds en veel kwaads.

Nu de kreet van honger zich van alle zijden in Groot-Britanje verheft, is het goed de statistiek ter hulpe te roepen voor diegenen, die aan hongersnood konden denken. Het aantal dieren, welker vleesch voor slagers en spekslagers bestemd is, schijnt buitengemeen, en toch kan het hen niet verbazen, die Engeland doorreizende de schoone weiden bewonderd hebben, zoo goed bevolkt door de geliefkoosde voorwerpen der schilderkunst van PAULUS POTTER. Volgens de statistiek van QUEEN telt men in het rijk 15.000 000 ossen of koeijen; 50,000,000 schapen, en 18,000,000 varkens. Om deze kleine opgave te voltooijen, moet men nog op de lijst plaatsen 2,250,000 paarden. Laat ons nu het cijfer opgeven van dat levend kapitaal. De 2,250,000 paarden (waarvan 1,500 000 voor den landbouw gebruikt worden) worden begroot op. . . . . . £ 45,000,000

15,000,000 ossen en koeijen.	216,000,000
50,000,000 schapen.	67,000,000
18,000,000 varkens (1/3 op £ 2 de rest op 11 sh. per stuk; dat is dooreen .	11,870,000
Totaal .	£ 339,870,000

Advertentiën.

De GOEDEREN, zoo in als buiten *Arnhem* gelegen, waarvan de inzet op den 10den Februarij 1848 plaats had, staan als volgt:

A. *Rijnheuvel*:

1ste perceel	*f* 2605
2de perceel	» 1555
3de perceel	» 3075
Massa van 1 en 2.	» 4066
Generale massa.	» 8425

B. De PANDEN, toebehoorende aan de Erven *ROELOFS*:

Het HUIS in de Pastoorsteeg	» 2305
» » aan de Steenstraat met TUIN .	» 2405
» » in de Langestraat	» 201
De KERKPLAATS, Noorderkruis	» 89
» » Zuiderkruis	» 48

De toeslag is bepaald op Donderdag den 24sten Februarij 1848, des avonds ten zeven ure, ten Huize van *J. P. FLORISSEN*, aan de Steenstraat te *Arnhem*. Inmiddels kunnen inlichtingen verkregen en hoogen gesteld worden ten Kantore van Mr. *W. H. TAAIJ*, Notaris te *Arnhem*.

Ter bezigtiging van *Rijnheuvel*, vervoege men zich gedurende drie dagen vóór en op den dag van den toeslag van 's morgens 11 tot 's namiddags 4 uur, bij den Eigenaar en Bewoner den Heer *E. GAMELKOORN*, mits vooraf belet vragende

---

Men is voornemens, ten overstaan van den Notaris Mr. *JB. NIJHOFF*, gevestigd te *Arnhem*, op Donderdag den 9den Maart 1848, des avonds ten 7 ure, in het Logement *den Vergulden Arend*, in de Rijnstraat te *Arnhem*, in het openbaar op hoogen te doen inzetten, en 14 dagen daarna, zijnde dan den 23sten Maart 1848, terzelfde uur en plaats, bij toeslag, finaal aan de meestbiedenden te verkoopen:

1o. Een hecht en sterk DUBBEL HEERENHUIS en ERVE, met annexe REMISE en PAARDENSTAL, met HOOIZOLDER en OPENPLAATSJE, aan elkander staande en gelegen in de Koningstraat, te *Arnhem*, Wijk F, No. 35 en 36, laatst bewoond geweest door de Freules *von MÜHLEN*. — Het Huis heeft MARMEREN GANG, *vijf* geplafonneerde en behangen BENEDEN- en *vier* dito BOVENKAMERS, PROVISIE- en BOERENKAMERS, KEUKEN met KELDER, uitmuntende WEL- en REGENWATERPOMPEN, en alle verdere GEMAKKEN bij een dergelijk Huis vereischt.

Te aanvaarden met 1o. Mei aanstaande.

2o *vier* ZITPLAATSEN in de St. Jans-Kerk te *Arnhem*, te aanvaarden dadelijk na den slag.

De bezigtiging heeft plaats gedurende 3 dagen voor en op den dag van den inzet, en 3 dagen voor en op den dag, van den toeslag, van 's morgens 10 tot 's middags 4 uur. — Onderrigt omtrent de veilings-voorwaarden is te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris.

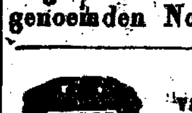

Men is voornemens, ten overstaan van den Notaris Mr. *JB. NIJHOFF*, gevestigd te *Arnhem*, op Donderdag den 9den Maart 1848, des avonds ten 7 uur, in den *Vergulden Arend* in de Rijnstraat, te *Arnhem*, in het openbaar, voor 3 achtereenvolgende jaren aan de meestbiedenden te verpachten:

Eene TUINMANS-WONING met geheel in zijne heggen liggende TUIN, waarin differente VRUCHTBOOMEN, gelegen aan den *Rosendaalschen Weg*, bij *Arnhem*, langs den opweg naar den *Mussenberg*. Het Land terstond, en het Huis met 1o. Mei 1848 te aanvaarden. — Onderrigt omtrent de voorwaarden is te bekomen bij genoemden Notaris *NIJHOFF*.

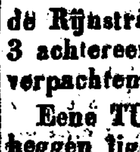

Aan het VENDU-HUIS te *Arnhem*, zal, op Dingsdag den 22sten Februarij, des voormiddags ten 10 ure, verkocht worden:

Eenen netten INBOEDEL, bestaande in; Een mahonie KABINET, HANGKAST, BUFFET, TAFELS, STOELEN, CANAPÉ, PIANO, BEDDEN, SPIEGELS, LINNEN, en PELLEN, GLAS- en AARDEWERK, enz.

Daags te voren te bezigtigen.

Op Woensdag den 23sten Februarij 1848, des voormiddags ten 10 ure, zullen aan de *Nieuwe Vos*, in *Wichmond*, Gemeente *Warnsveld*, publiek geveild worden:

Verscheiden perceelen Zware EIKEN en BEUKEN BOOMEN, waaronder velen uitmuntend geschikt tot ZAAGBLOKKEN, BERGROEDEN, KAR en WAGENASSEN en ander TIMMERHOUT; allen staande in het Boombosch en de Allée nabij den Huize *Suideras*, onder *Warnsveld*, en waarvan de aanwijzing door den Werkbaas *BERENTSEN* aldaar, zal geschieden.

ZEGT HET VOORT.

TE KOOP

1000 à 600,000 vierjarige GROVE DENNEN, met vaste kluit. — *Franco* te bevragen, onder Letter Z, bij den Post-Directeur te *Apeldoorn*.

EIKEN STEK

van verschillende dikte, goed gekweekt, blank en van de pen gestoken, TE KOOP.

Te bevragen bij *P. VAN HULST*, Tuinbaas te *Barneveld*, op den *Briellard*.

Uit de Hand te Koop:

Te Elden bij Arnhem.

Eén hecht en sterk nieuw gebouwd HUIS, waarin met goed succes tot heden is uitgeoefend KRUIDENIERS-AFFAIRE, BROODBAKKERIJ en SLIJTERIJ, en daaraan annexe TUIN. — *Franco* te bevragen, bij den Heer Kazernmeester *ARTS* te *Arnhem*.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een SCHAPENPERK van geslagen ijzer, uit 16 vakken bestaande.

Te bevragen bij den Mr. Smid *DOORMOLEN*, in de Turfstraat; alsmede eene buitengemeen schoone VIGILANTE voor twee personen. — Te bevragen bij den Mr. Rijtuigfabrikant *HEINRICH*, op den Velper Steenweg.

ARNHEM.

TE HUUR of *TE KOOP*, tegen Mei 1848: Een rojaal dubbel HUIS met extra groote TUIN, gelegen aan de Haven dezer Stad, hebbende een schoon Uitzigt over *den Rijn* en *de Betuwe*, des verkiezende met STAL en KOETSHUIS. — Adres sub Letter M, bij den Uitgever der *Arnhemsche Courant*. — Brieven *franco*.

Met Mei eerstkomende TE HUUR: het BUITENGOED *den Brink*, gelegen nabij den Straatweg tusschen *Velp* en *Rheden*, bevattende *negen* KAMERS, KEUKEN, KELDER, DOMESTIQUE-VERTREKKEN, KOETSHUIS en STALLING voor *vijf* PAARDEN, afzonderlijk WASCHHUIS, TUIN en BOOMGAARD en, des verkiezende, een JAGTVELD van ruim 120 Bunders. — Informatiën te bekomen, onder Letter B, *franco* te bezorgen, bij den Bakker *DE ROOS*, naast *VAN HEUMEN*, op de St. Janspleats, te *Arnhem*.

---

† † Tegen primo Mei wordt er TE HUUR gevraagd *drie* BOVENKAMERS, waarvan *twee* een VOOR- en ACHTERKAMER en SUITE, op de Velpsche weg of op een der Buiten-Singels.

Te bevragen aan het Postkantoor alhier.

Arnhem, 16 Februarij 1848.

---

† † † COMMISSARISSEN VOOR DE NEGOTIATIE TOT DEN STRAATWEG VAN *ZUTPHEN* NAAR *APELDOORN* EN *DIEREN*, adverteren bij deze, dat op Maandag den 6den Maart 1848, des middags ten 12 ure, ten Raadhuize van gezegde Stad, en ten overstaan van tegenwoordig zijnde Deelhebberen, zal worden gedaan REKENING en VERANTWOORDING over den jare 1847, en te gelijker tijd geregeld het DIVIDEND op de Aandeelen in gemelde Negotiatie, over het evengezegde jaar uit te betalen.

Marktprijzen.

Arnhem, 18 *Februarij* 1848.

Oude Weit van *f* 0.00 tot *f* 0.00; *Nieuwe Weit* van *f* 7.00 tot *f* 10.00; *Nieuwe Rogge* van *f* 5.00 tot *f* 6.00; *Boekweit* van *f* 6.00 tot *f* 6.50; *Gerst*, van *f* 4.35 tot *f* 5.26; *Friesche Haver* van *f* 0.00 tot *f* 0.00; *Koerhaver* van *f* 2.75 tot *f* 3.25; *Witte Boonen* van *f* 0.00 tot *f* 0.00; *Paardeboonen* van *f* 6.25 tot *f* 6.25; *Graauwe Erwten* van *f* 8.00 tot *f* 8.70; *Groene Erwten* van *f* 0.00 tot *f* 11.00; *Gele Erwten* van *f* 7.75 tot *f* 8.50; *Koolzaad* van *f* 0.00 tot *f* 0.00; *Lijnzaad* van *f* 0.00 tot *f* 0.00; *Klaverzaad* van *f* 0.00 tot *f* 0.00; *Aardappelen* van *f* 2.00 tot *f* 2.30; *Boter* van *f* 0.00 tot *f* 0.88 het pond.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 19 Febr. 8 El 4 Palm 0 Duim; gew. 0 D., gev. 40 D.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.